

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **D. P.**, narozený dne x
státní příslušností x
bytem v ČR: x
zastoupený Mgr. Martinem Krabcem, advokátem,
sídlem Bohdalecká 1460/8, 101 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2021 č. j. OAM-525/ZA-ZA11-D07-2021

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Martinu Krabcovi, advokátovi, sídlem Bohdalecká 1460/8, 101 00 Praha 10 se přiznává odměna ve výši 6 800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná podle ust. § 10a odst. 1

písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), řízení se podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje a státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále též „nařízení Dublin III“), je Polská republika.

2. Žalobce ve své žalobě namítal, že nemůže být předán do Polska, neboť tam dochází k vážným systémovým nedostatkům v oblasti azylového řízení. S ohledem na situaci na polsko-běloruské hranici a neposouzení faktické situace v Polské republice považoval žalobce za zcela nedostačující postup, který žalovaný zvolil při posouzení jeho žádosti. Správní orgán ve svém rozhodnutí o zastavení řízení uvádí jako zdroj jediný dokument, kterým je Informace OAMP Polsko, Azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska a dublinský systém ze dne 10. 8. 2020. Tento dokument má žalobce za zastaralý, neb zjevně nezachycuje mimořádně relevantní vývoj nastalý na konci července 2020, kdy Evropský soud pro lidská práva ve věci M. K. a ostatní proti Polsku konstatoval systémové nedostatky v azylovém řízení v Polsku. Žalobce dále namítal, že žalovaný nepostupoval dle čl. 3 odst. 2, druhého pododstavce dublinského nařízení, když neposoudil faktickou situaci v Polsku, a porušil tak ust. § 3 správního řádu (tj. zákon č. 500/2004 Sb.), neboť nezjistil stav věci v takovém rozsahu, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Rozhodnutí žalovaného proto považoval za nepřezkoumatelné. Podle žalobce pak v Polsku dochází k systematickým nedostatkům, Polsko se dopouštělo závažných systémových nedostatků v azylovém řízení a docházelo ke kolektivnímu vyhošťování. Dne 23. 7. 2020 vydal Evropský soud pro lidská práva (dále jen ESLP) rozhodnutí ve věci M. K. a ostatní proti Polsku, v němž konstatoval, že polské státní orgány neumožnily vstup do azylového řízení, selhaly v posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany a byly zodpovědné za kolektivní vyhoštění, čímž vystavily uprchlíky vážnému riziku řetězového vyhoštění do země, v níž hrozí porušení Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Následně žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019 č. j. 5 Azs 252/2019-41, současně k tomu poukázal na nálezy Ústavního soudu č. III: ÚS 2331/14 ze dne 18. 9. 2014. Namítal také, že správní orgán nepřihlédl k důvodům pro podání žádosti o mezinárodní ochranu v České republice a jeho rodinné situaci, kdy uvedl, že se v Bělorusku účastnil demonstrací a v zemi původu ho hledala policie, proto požádal o mezinárodní ochranu v České republice. Na území České republiky má žalobce oba rodiče a sestru, matka je nemocná a potřebuje jeho péči.
3. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že trvá na správnosti vydaného rozhodnutí, neboť správně zjistil skutečný stav věci a náležitě posoudil možnou existenci systémových nedostatků v Polské republice, přičemž byl přesvědčen, že žalobci v Polské republice nehrozí nelidské či ponižující zacházení. V podrobnostech odkázal na žalobou napadené rozhodnutí. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
5. Při jednání konaném před zdejším soudem dne 28. 2. 2023 žalovaný navrhl provedení důkazu informací OAMP – Polsko – Azylový systém ze dne 13. června 2022 a žalobce navrhl provedení důkazu článkem Amnesty international – „Ponižující svlékání, dřepy i paralyzéry.

Přístup k žadatelům o azyl a nové důkazy o špatném zacházení dokládají pokrytectví Polska“ ze dne 20. 4. 2022. Oba navržené důkazy byly čteny při jednání.

6. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce dne 21. 7. 2021 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Ke své žádosti dne 26. 7. 2021 uvedl, že z vlasti vycestoval dne 20. 8. 2020 do Polské republiky, kde pobýval do dne 12. 7. 2021, kdy přicestoval do České republiky. V Polské republice žil v roce 2013, 2017 až 2021.
7. Při pohovoru konaném dne 26. 7. 2021 sdělil, že využíval víza Polské republiky pro své pracovní pobyty. Žádal také o vízum České republiky, ale jeho žádost nebyla doposud vyřízena, získání víza Polské republiky je jednodušší. Od roku 2017 byl zaměstnán v Polské republice. Na území České republiky žijí jeho rodiče, matka je nemocná, když bude otec v práci, tak by se žalobce o matku staral.
8. Dne 23. 7. 2021 požádal žalovaný Polskou republiku o převzetí žalobce s tím, že podle čl. 12 odst. 4 nařízení Dublin III určil Polskou republiku jako odpovědný stát pro posouzení žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V odpovědi ze dne 3. 8. 2021 Polská republika uznala svou příslušnost. Žalovaný si obstaral též informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 10. 8. 2020 „Polsko – Azylový systém: Řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska, dublinský systém“. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná podle ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, že se řízení zastavuje podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu, a že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 nařízení Dublin III je Polská republika.
9. Zdejší soud ve věci již rozhodl rozsudkem č. j. 13 Az 38/2021 – 32 ze dne 31. 1. 2022 a žalobu zamítl, tento rozsudek byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 66/2022 – 57 ze dne 15. 6. 2022.
10. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
11. Podle ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu *žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.*
12. Podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu *řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.*
13. Podle čl. 3 odst. 1 nařízení Dublin III *členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.*
14. Podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III *pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v*

kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.

15. Podle čl. 12 odst. 1 nařízení Dublin III *pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal.*
16. Podle čl. 12 odst. 2 nařízení Dublin III *pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát.*
17. Podle čl. 12 odst. 4 nařízení Dublin III *pokud je žadatel držitelem pouze jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před méně než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před méně než šesti měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, použijí se odstavce 1, 2 a 3, dokud žadatel neopustil území členských států. Pokud je žadatel držitelem jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před více než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před více než šesti měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, a pokud žadatel neopustil území členských států, je příslušný členský stát, ve kterém byla podána žádost o mezinárodní ochranu.*
18. Podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III *odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Členský stát, který se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu podle tohoto odstavce, se stává příslušným členským státem a přebírá povinnosti s tím spojené. V případě potřeby uvědomí prostřednictvím elektronické komunikační sítě "DubliNet", zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003, původně příslušný členský stát, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo členský stát, kterému byla podána žádost o převzetí nebo přijetí zpět. Členský stát, který se stal příslušným podle tohoto odstavce, uvede v systému Eurodac v souladu s nařízením (EU) č. 603/2013 datum, kdy se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu.*
19. Podle čl. 17 odst. 2 nařízení Dublin III *členský stát, ve kterém je požádáno o mezinárodní ochranu a který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo příslušný členský stát může kdykoli před vydáním prvního rozhodnutí ve věci samé požadovat od jiného členského státu, aby žadatele převzal z humanitárních důvodů, které vyplývají zejména z rodinných nebo kulturních důvodů, s cílem sloučit i jiné členy rodiny, i když tento členský stát není příslušný podle kritérií uvedených v člancích 8 až 11 a 16. Dotčené osoby s tím musí vyjádřit písemný souhlas. Žádost o převzetí musí obsahovat všechny dokumenty, které má dožadující členský stát k dispozici a které dožadovanému státu umožní vyhodnocení situace. Dožádaný stát provede v případě potřeby veškeré nezbytné kontroly pro posouzení uvedených humanitárních důvodů a do dvou měsíců ode dne, kdy žádost obdrží, odpoví dožadujícímu členskému státu prostřednictvím elektronické komunikační sítě "DubliNet", zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003. Odpověď, kterou se žádost zamítá, musí obsahovat odůvodnění. Vyhoví-li dožádaný členský stát žádosti o převzetí, přechází příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu na něj.*
20. Městský soud v Praze má za to, že žalovaný řádně vysvětlil, proč dospěl k závěru, že v daném případě je státem příslušným k posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany Polská republika. Na str. 2 až 3 odůvodnil, proč není v případě žalobce namístě aplikovat některé z kritérií dle čl. 8-11 nařízení Dublin III. Žalovaný konstatoval, že v případě žalobce

je třeba aplikovat čl. 12 nařízení Dublin III (srov. str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí). S tímto posouzením se zdejší soud ztotožňuje. V daném případě nepochybně došlo k naplnění kritéria podle čl. 12 odst. 4 nařízení Dublin III.

21. Žalovaný se dále zabýval tím, zda v případě Polské republiky existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Vycházel z informace Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 10. 8. 2020 „Polsko – Azylový systém: Řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska, dublinský systém“. Na str. 4 napadeného rozhodnutí žalovaný podrobně a srozumitelně odůvodnil svůj závěr, že žalobci v Polské republice nehrozí nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu. S hodnocením žalovaného se Městský soud v Praze ztotožňuje a dále odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019 č. j. 7 Azs 39/2019-39, ve kterém kasační soud konstatoval: *„Otázkou přemístění žadatele o mezinárodní ochranu do Polské republiky s ohledem na tvrzenou existenci systematických nedostatků azylového systému Polské republiky (čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III) se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval, a to v rozsudcích ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 - 26, ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 - 37, ze dne 6. 9. 2016, č. j. 4 Azs 174/2016 - 24, ze dne 14. 12. 2016, č. j. 4 Azs 217/2016 - 40, ze dne 16. 11. 2016, č. j. 7 Azs 276/2016 - 17, či ze dne 13. 7. 2016, č. j. 1 Azs 136/2016 - 31. Neshledal přitom systematické nedostatky azylového systému Polské republiky, které by znemožňovaly přemístění žadatelů do tohoto členského státu. Sám krajský soud ostatně na prve uvedený rozsudek odkázal a jeho závěry plně respektoval. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud k obdobně formulovaným námitkám mj. konstatoval, že statistický rozdíl mezi úspěšností ukrajinských žadatelů v České a Polské republice „[s]vědčí o přísnějším postupu polských orgánů. Na druhou stranu tento rozdíl sám o sobě nepředstavuje okolnost, pro kterou by se žalovaný či soud měl vážně obávat, že stěžovatelčina žádost nebude v Polsku dostatečně posouzena a že dojde k jejímu navrácení na Ukrajinu v rozporu se zásadou non-refoulement. Jedná se o možnou indicii, která však bez poznatků o tom, že by posouzení žádostí ukrajinských občanů ze strany Polské republiky bylo pouze paušální, formalizované, nezohledňující specifika konkrétních případů a bez možnosti účinného opravného prostředku, nevede k vážné obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III. Přísnější přístup totiž sám o sobě ještě neznačí, že žádosti o mezinárodní ochranu nejsou dostatečně posuzovány.“*
22. Soud dále podotýká, že žalovaný se věnoval též tomu, zda jsou v posuzovaném případě dány důvody pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III. Na str. 5 napadeného rozhodnutí uvedl, že žalobce doložil pouze informace o zdravotním stavu svého otce, ze kterých nevyplývá, že by se jednalo o osobu se sníženou soběstačností, ke zdravotnímu stavu své matky nedoložil nic. Z tohoto důvodu dané ustanovení žalovaný nepoužil. I s tímto závěrem žalovaného zdejší soud souhlasí.
23. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 7. 6. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016 – 52, evropský azylový systém je „založen na domněnce vzájemné důvěry a na předpokladu, že zacházení s žadateli o azyl v každém členském státě splňuje požadavky Listiny základních práv EU, Ženevské úmluvy i Úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Tato domněnka je vyvratitelná, to však neznamená, že jakékoli porušení základního práva členským státem automaticky znemožňuje přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu. Je tomu tak pouze tehdy, je-li třeba se vážně obávat, že dochází k systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu

žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení.“

24. Jelikož v otázce azylového řízení mezi členskými státy platí domněnka vzájemné důvěry, pro vyvrácení této domněnky musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostatcích v azylovém řízení, jež by důkladně podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41). Obdobně dle rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 19. 3. 2019, *Jawo*, C-163/17, bod [90], „*má-li soud, který rozhoduje o oprávněném prostředku, jenž byl podán proti rozhodnutí o přemístění, k dispozici důkazy, které předložila dotčená osoba za účelem prokázání existence takového rizika, je tento soud povinen na základě objektivních, spolehlivých, přesných a řádně aktualizovaných údajů a s ohledem na standard ochrany základních práv zaručený unijním právem, posoudit existenci buď systémových či celoplošných nedostatků, anebo nedostatků týkajících se některých skupin osob.*“ K tomu, aby se na systémové nedostatky vztahovala působnost článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, musí tyto dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech skutečnostech případu (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 192/2020 – 27).
25. Ačkoliv je všeobecně známo, že soudní systém v Polské republice byl v důsledku nedávno provedených reforem opakovaně kritizován z důvodu možného ohrožení požadavku na nestrannost rozhodování, nelze z toho dle městského soudu a priori dovozovat nezákonnost jednotlivých řízení o žádostech o udělení mezinárodní ochrany (popř. navazujících řízení o soudním přezkumu v nich vydaných rozhodnutí), popř. nefunkčnost celého azylového systému daného státu. Jinými slovy, dosavadní kroky učiněné ze strany Evropské komise a ESLP vůči Polsku nelze podle názoru zdejšího soudu bez dalšího používat jako univerzální argument potenciálního zásahu do procesních práv účastníka konkrétního azylového či navazujícího soudního řízení.
26. Otázka důvodů, pro které se žalobce nechce zdržovat v Polsku (tj. strach z běloruských státních orgánů s ohledem na jeho účast na demonstraci a přítomnosti rodinných příslušníků na území České republiky) nemá žádný vztah k otázce existence systémových nedostatků ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III.
27. V posuzovaném případě pak žalobce v žalobě odkazoval na konkrétní pasáže určitých zpráv (zpráva AIDA z r. 2021, zpráva Human Rights Watch), které soud nikterak nerozporuje, protože mu je z úřední činnosti známa nepřehledná situace na bělorusko-polské státní hranici. Všechny žalobcem odkazované pasáže zpráv nezávislých organizací se týkaly pouze dané situace na hranici mezi Polskem a Běloruskem, či pokusů o její překročení, tudíž situace, do které se žalobce již nemůže dostat. Jiné systémové nedostatky, na které by mohly žalobcem odkazované zprávy poukázat, žalobce v žalobě neoznačil. Soud tedy neprováděl dokazování těmito zprávami, ani novinovými články, kdy v této souvislosti lze odkázat na rozsudek ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 - 37, kde Nejvyšší správní soud v bodě 36 konstatoval, „*že závažné důvody domnívat se, že ve členském státě dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení, mohou být založeny pouze na důkazních prostředcích určité kvality. Novinové články ji nenaplňují. Krajský soud tedy nepochybil, když je považoval za irelevantní a navržené důkazy neprovedl.*“ Žalobcem odkazovaná judikatura Evropského soudu pro lidská práva se věnovala období od června 2016 do července 2017, tudíž ji soud nepovažoval za aktuální v daném řízení. Rozhodnutí nizozemského soudu je již z roku 2013 a je také neaktuální, proto soud tyto rozhodnutí soudů neprovedl k důkazu. Rozhodnutí o

udělení azylu pro občana Polska v Norsku nepoukazuje na systémové nedostatky v polském azylovém systému, tudíž soud neshledal důvod k jeho provedení k důkazu v předmětném řízení.

28. I s přihlédnutím k situaci na polsko-běloruské hranici neobstojí ani námitka porušení zásady non-refoulement u polských žadatelů o azyl a s ní spojená námitka zamezení vstupu osobám, jež na polských hranicích projeví úmysl požádat o mezinárodní ochranu. Podle podkladů je žádost o mezinárodní ochranu nepřijatelná mj. tehdy, pokud je za první zemi azylu považována země, jež není členem Evropské unie, avšak dodržování zásady non-refoulement je zaručeno, Polsko je státem, který v rámci dublinského systému žadatele spíše přijímá, než aby provádělo transfer, nejsou informace o tom, že by osoby navracející se v rámci dublinského řízení čelily znevýhodnění, dle zpráv obsažených ve správním spise bylo Polsko v rámci dublinského řízení dotázáno v 4 023 případech a přijalo celkem 694 cizinců. Z podkladů tudíž nevyplyvá, že by se Polsko zpronevěřovalo zásadě non-refoulement s možnou výjimkou odepření vstupu potenciálním žadatelům na vnější hranici Evropské unie, zejm. bělorusko-polské hranici. Situace žalobce je ovšem jiná. Žalobce se nehodlá dostat do Polska skrz vnější hranici Evropské unie, ale na základě dublinského nařízení prostřednictvím vnitřních hranic Evropské unie. Soudu je z jeho činnosti známo, konkrétně z řízení vedeného pod sp. zn. 4 Az 14/2019, že: „Podle vyjádření polské vlády mají být restriktce na vnější hranici EU snahou zamezit vytvoření nové migrační trasy, žalobce přemístěný z ČR však není cizincem, který by se snažil do EU dostat takovouto migrační trasou.“ Za situace, kdy žalobce pobýval a pracoval v Polsku na základě polského víza a polské státní orgány v žalobcově případě uznaly, že jsou příslušné rozhodnout o jeho azylové žádosti, a souhlasily s jeho transferem do Polska, a žádná ze zpráv, ani ty předložené žalobcem, neuvádí, že by s tím byly pro žadatele spojeny nějaké zásadní potíže. Problémy cizinců na polsko-běloruské hranici nelze spojit s žalobcovým případem.
29. Systémové nedostatky v polském azylovém řízení nelze shledat ani na kumulativním základě, tj. v souhrnu dílčích nedostatků v celém jejich kontextu. Je třeba zdůraznit, že systémovými nedostatky ve smyslu ust. čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III jsou jen takové deficity, jež s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Poměry v zadržovacích střediscích nedosahují úrovně nelidského či ponižujícího zacházení, o zadržení musí rozhodnout soud, žalobci přitom musí být z jím předložených podkladů zřejmé, že může požádat o bezplatnou právní pomoc, právní zástupce následně může brojit proti možnému šablonovitému rozhodnutí soudu o zadržení; přes omezení činnosti nelze mít za nedostupnou ani pomoc ze strany nevládních organizací. Tím spíše nebude žalobce ohrožen nelidským či ponižujícím zacházením, pokud do zadržovacího střediska umístěn nebude; z podkladů není zřejmé, že by jeho azylová žádost měla být nedostatečně posouzena, s žadateli je veden pohovor, během něž mohou sdělit vše potřebné, určité informace poskytují i správní orgány a z podkladů nevyplyvá, že by deficity v dostupnosti právní pomoci (zejm. v řízení v prvním stupni) měly podstatný negativní vliv na rozhodování azylových správních orgánů, ba že by v důsledku takových deficitů docházelo k nucenému návratu žadatelů ve vlasti reálně ohrožených vážnou újmou. Žalobcovu případu též neodpovídá situace cizinců na polsko-běloruské hranici, kteří v některých případech bývají vráceni bez možnosti reálně požádat o azyl.
30. Z podkladu žalovaného a z citací zpráv, které uvedl žalobce v žalobě, nevyplyvá, že by existovaly závažné důvody se domnívat, že v polském azylovém řízení dochází k takovým systémovým nedostatkům ve smyslu ust. čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, jež by se ve vztahu ke konkrétnímu případu týkaly žalobcových individuálních poměrů.

31. K důkazu článkem Amnesty International mapující migrační situaci v Polské republice a na polsko-běloruské hranici, který byl publikovaný 20. 4. 2022, a který uvádí, že polské úřady porušují v přeplněných detenčních střediscích práva žadatelů o azyl například prováděním osobních prohlídek, při nichž se žadatelé o azyl musí svlékat a jsou vystaveni i jinému ponižujícímu zacházení s tím, že chování polských orgánů nese rysy rasismu a pokrytectví, musí zdejší soud konstatovat, že se nejedná o důkazní prostředek vysoké kvality, neboť se jedná zejména o poznatky z výpovědí cizinců a nikoliv o oficiální hodnocení Amnesty International. K danému špatnému zacházení údajně dochází pouze v jednom z detenčních zařízení, tudíž je zřejmé, že se nejedná o systémové nedostatky v rámci celého azylového systému v Polsku. K dané zprávě, která byla čtena k důkazu, se vyjádřil i Krajský soud v Plzni ve svém rozsudku č. j. 33 Az15/2022-43 ze dne 16. 1. 2023, který ve shodě s městským soudem konstatuje, že: *„Pokud žalobce odůvodňuje své tvrzení o existenci systémových nedostatků v Polsku článkem Hnutí Amnesty International publikovaným dne 20. 4. 2022, pak tento opravdu obsahuje informace svědčící o nedostatecích hrubě se dotýkajících práv utečenců, ale dle názoru soudu nelze přesto dojít k závěru, že se jedná o nedostatky, jež nejsou ojedinělé, ale naopak systematické. V článku zmiňované nevhodné zacházení s uprchlíky navíc nesvědčí o tom, že by bylo namířeno výlučně na osoby ruské národnosti, již je žalobce. Je pravdou, že v daném typu řízení leží břemeno tvrzení a důkazní z větší míry na správním orgánu, neznamená to však, že žalobce může po celou dobu řízení zůstat pasivní. Jestliže žalobce v průběhu řízení o předání neuvedl žádné další skutečnosti odůvodňující domněnku, že azylový systém v Polské republice trpí systémovými nedostatky, neunesl břemeno tvrzení. Ačkoli nelze tímto argumentem vyvrátit možné systémové nedostatky v Polské republice, považuje soud za vhodné zmínit, že tvrzení žalobce, za situace, kdy v Polsku v minulosti zcela dobrovolně pobýval, shledává jako účelové.“*
32. Žalovaný navrhl provedení důkazu informací ze dne 13. 6. 2022, která je aktuálnější a vychází z velkého množství rozličných zdrojů, zejména ze zprávy Asylum Information Database z května roku 2022, výroční zprávy Human Rights Watch za rok 2022 a další jim podobných zdrojů. Z uvedené informace plyne, že podmínky v zařízeních se liší, ale stav je obecně hodnocen jako zlepšení v porovnání s předchozími lety, byť je často hodnocen jako podprůměrný co do hygieny, údržby, kvality stravy apod. V některých případech se objevovaly závažnější problémy, jako je zamoření štěnicemi. Za hlavní nedostatek je považováno umístění zařízení, která jsou v regionech s vysokou nezaměstnaností a špatně přístupných místech, daleko od veřejné dopravy a služeb. Nic z toho však dle soudu není možné považovat za závažný systémový nedostatek, který by se zásadně dotýkal práv cizinců.
33. V řízení před soudem nebyly zpochybněny závěry žalovaného vtělené do napadeného rozhodnutí ani dle názoru městského soudu ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu charakterizující Polsko jako bezpečnou zemi původu, v níž nedochází k systémovým nedostatkům ve smyslu ust. čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j.: 6 Azs 123/2017 – 33 a v něm prezentovanou další judikaturu).
34. Městský soud v Praze upozorňuje na skutečnost, že žádost žalobce byla posouzena jako nepřipustná a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zastaveno. Z tohoto důvodu se tedy žalovaný žádosti meritorně nezabýval, neposuzoval, zda jsou v případě žalobce dány důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Toto posouzení bude úkolem Polské republiky, která je příslušným státem k posouzení žalobcovy žádosti, jak bylo odůvodněno výše.

35. Námitkám žalobce, že nebyl řádně zjištěn skutkový stav věci a že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, z jakého důvodu žalovaný rozhodl tak, jak rozhodl, nemůže zdejší soud přisvědčit. Žalovaný shromáždil dostatek podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí, s žalobcem provedl pohovor a obstaral si informace o stavu azylového řízení v Polské republice. Žalovaný postupoval v souladu s ust. § 3 správního řádu. Z napadeného rozhodnutí je jednoznačné, jaké závěry žalovaný učinil a z jakých důvodů. Napadené rozhodnutí je dostatečně a srozumitelně odůvodněné, je plně přezkoumatelné, splňuje požadavky dané ust. § 68 odst. 3 správního řádu. Žalobci bylo umožněno seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že vydáním napadeného rozhodnutí nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu. Žalovaný si za účelem zjištění, zda v Polsku nedochází k systematickým nedostatkům, obstaral dokumenty vypovídající o azylové situaci v Polsku. Zejména vycházel z dokumentu: Informace OAMP Polsko, Azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska a dublinský systém ze dne 10. 8. 2020. Tento dokument podrobně popisuje azylové řízení v Polsku, nevyplynulo z něho nic, co by poukazovalo na eventuální domněnky o potencionálních systematických nedostacích. Současně soud uvádí, že dokument byl z časového hlediska i přiměřeně aktuální.
36. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
37. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly. Žalobce byl sice úspěšný v řízení o kasační stížnosti, avšak, což je klíčové, v řízení jako celku úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení přiznáno nebylo. Potřebu komplexního pohledu na úspěch v řízení ve vztahu k přiznání náhrady jeho nákladů zaujímá i Nejvyšší správní soud ve své judikatuře (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2018, č. j.: 6 As 293/2017 – 26). Nad rámec uvedeného soud dodává, že z dokumentů, jež měl k dispozici, nevyplývá, že by žalobci v řízení o kasační stížnosti jakékoliv náklady vznikly; řízení v azylových věcech jsou od soudních poplatků osvobozena ze zákona a odměnu právního zástupce ustanoveného pro řízení o kasační stížnosti platil přímo Nejvyšší správní soud ze svého účtu.
38. Ustanovený zástupce žalobce Mgr. Martin Krabec, advokát, jemuž v souladu s ust. § 140 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, použitým přiměřeně podle ust. § 64 s. ř. s., platí odměnu za zastupování stát, provedl ve věci dva úkony právní služby, kterými jsou první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem [ust. § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, dále jen „advokátní tarif“] a účast na jednání před soudem [jednání dne 28. 2. 2023 – ust. § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu]. Za jeden úkon právní služby mu náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [ust. § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s ust. § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Za dva úkony právní služby tak ustanovenému zástupci náleží 6 800 Kč. Právní zástupce žalobce není plátcem DPH, proto soud nepřiznal k odměně za zastupování částku odpovídající příslušné sazbě daně ve smyslu ust. § 57 odst. 2 s. ř. s. *a contrario*. Náhrada nákladů řízení tak celkem činí částku ve výši 6 800 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 28. února 2023

JUDr. Marcela Rousková
samosoudkyně